

Garðabær

Ársreikningur
2016

Garðabær
Garðatorgi 7
210 Garðabæ

Kt. 570169-6109

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun bæjarstjóra og bæjarstjórnar	3
Áritun óháðs endurskoðanda	4
Rekstrarreikningur	7
Efnahagsreikningur	8
Sjóðstreymisyfirlit	10
Skýringar	11
Óendurskoðað fylgiskjal: Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar	34

Skýrsla og áritun bæjarstjóra og bæjarstjórnar

Ársreikningur Garðabæjar er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga.

Rekstrartekjur sveitarfélagsins á árinu námu 14.038 millj. kr. samkvæmt ársreikningi fyrir A og B hluta, en þar af námu rekstrartekjur A hluta 12.605 millj. kr.

Álagningarhlutfall útsvars var 13,70% en lögbundið hámark þess er 14,52%. Álagningarhlutfall fasteignaskatts í A-flokki nam 0,235% en lögbundið hámark þess er 0,5%, í B-flokki nam álagningarhlutfallið 1,32% sem er lögbundið og í C-flokki nam álagningarhlutfallið 1,65% en lögbundið hámark þess er 1,32% auk heimildar sveitarstjórna til að hækka álagningu A og C flokkanna um allt að 25%.

Rekstrarniðurstaða sveitarfélagsins, samkvæmt ársreikningi A og B hluta, var jákvæð um 1.731 millj. kr., en rekstrarniðurstaða A hluta var jákvæð um 1.464 millj. kr. samkvæmt rekstrarreikningi. Eigið fé sveitarfélagsins í árslok 2016 nam 13.965 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi, en eigið fé A hluta nam 12.894 millj. kr.

Í samræmi við nýlegar breytingar á lögum um ársreikninga birtir sveitarfélagið í fyrsta sinn yfirlýsingu um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar. Framangreindar upplýsingar er settar fram í fylgiskjali við ársreikninginn, *Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagsleg upplýsingagjöf*.

Ársreikningur Garðabæjar fyrir árið 2016 er tilbúinn til endurskoðunar og afgreiðslu í bæjarstjórn.

Garðabæ, 14. mars 2017.

Bæjarstjóri:

Bæjarráð:

Aslaug Hauðadóttir
Sigríður Huldur Jónsdóttir
Júliu Elín Flórekadóttir
Stenþ. Þein
Jóna Leifsdóttir
Minnu Eiríksdóttir

Ársreikningur Garðabæjar fyrir árið 2016 hefur hlotið afgreiðslu bæjarstjórnar í samræmi við ákvæði 61. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 og er staðfestur og áritaður við síðari umræðu í bæjarstjórn.

Garðabæ,

06.04.2017

Bæjarstjórn:

Gunnvaldur Hjálmarsson
Sigríður Huldur Jónsdóttir
Jóna Leifsdóttir
Stenþór Þein
Sigurður Guðmundsson
Sveinbjörg Flórekadóttir
Minnu Eiríksdóttir

Áritun óháðs endurskoðanda

Til bæjarstjórnar Garðabæjar.

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Garðabæjar fyrir árið 2016 sem hefur að geyma ársreikning fyrir A hluta starfsemi sveitarfélagsins og ársreikning fyrir A og B hluta. Hann greinist í rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu sveitarfélagsins 31. desember 2016 og afkomu þess og breytingu á handbæru fé á árinu 2016, í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð sveitarfélaginu í samræmi við siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum uppfyllt aðrar siðferðisskyldur okkar í samræmi við þær reglur. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Lykilþættir endurskoðunar

Lykilþættir endurskoðunar eru þeir þættir, sem samkvæmt faglegu mati okkar, höfðu mest vægi við endurskoðun ársreikningsins. Við gefum ekki sérstakt álit á einstökum lykilþáttum en tókum á þeim við endurskoðun á ársreikningum í heild og ákvörðun um álit okkar á honum.

Lykilþáttur

Viðbrögð í endurskoðuninni

Breytt reikningsskilaaðferð - langtímakrafa / leigugeign

Sveitarfélagið breytti á árinu 2016 meðhöndlun sinni á leigusamningi sem gerður var við ríkið um byggingu og þátttöku í leigu hjúkrunarheimilis fyrir aldraða í Garðabæ á árinu 2010. Nánar er gerð grein fyrir breytingunni í skýringu 3.

Breyting á reikningsskilaaðferð getur haft mikil áhrif á ársreikninginn og því mikilvægt að val á aðferð byggji á traustum lagagrunni.

Breytingin hefur veruleg áhrif á afkomu og efnahag ársins 2016 og samanburðarfjárhæðir fyrra árs.

Umrædd breyting á reikningsskilaaðferð er þess vegna einn af lykilþáttum í endurskoðun okkar á ársreikningi sveitarfélagsins.

Við fórum yfir og lögðum mat á þær röksemdir og lagagrundvöll sem stjórnendur byggja ákvörðun um breytinguna.

Við yfirfórum leigusamning sveitarfélagsins við ríkið um byggingu og þátttöku í leigu hjúkrunarheimilis, mtt. til ársreikningalaga.

Við yfirfórum forsendur og nákvæmi útreikninga.

Við fórum yfir framsetningu í ársreikningi, flokkun í langtíma- og skammtímahluta og upplýsingar í skýringum.

Við yfirfórum breytingu á samanburðartölum og framsetningu þeirra.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Lykilþáttur

Viðbrögð í endurskoðuninni

Innlausn fyrirframinnheimtra gatnagerðargjalda

Tekjur af innlausn fyrirframinnheimtra gatnagerðargjalda námu 972,5 millj. kr. á árinu 2016, sjá nánar í skýringu 19.

Framkvæmdarkostnaður vegna gatnakerfa í nýjum hverfum er færður til eignar í Eignasjóði og innheimtar tekjur vegna gatnagerðargjalda færðar til lækkunar á fjárfestingunni. Tekjur umfram framkvæmdakostnað eru færðar til skuldar, sem fyrirframinnheimtar tekjur, á meðan á uppbyggingartíma stendur og ganga til lækkunar á framkvæmdakostnaði hvers árs. Þegar gatnagerð í hverfum líkur eða áætla má kostnað við að ljúka uppbyggingu með áreiðanlegum hætti, eru fyrirframinnheimtar innleystar.

Innlausn fyrirframinnheimtra gatnagerðargjalda hefur veruleg áhrif á rekstrarafkomu og bókfærðar skuldir og þar með fjárhagviðmið sveitarstjórnarlaga.

Innlausn fyrirframinnheimtra tekna vegna gatnagerðargjalda er þess vegna einn af lykilþáttum í endurskoðun okkar á ársreikningi sveitarfélagsins.

Við fórum yfir og lögðum mat á þær aðferðir sem stjórnendur beita við mat á stöðu gatnaframkvæmda.

Fundur var haldinn með sérfræðingum varðandi uppgjör einstakra hverfa, stöðu framkvæmda, áætlaðan kostnað við að ljúka verkum og hvenær ráðgert væri að ljúka einstökum framkvæmdum.

Við yfirförum útreikninga og rökum fjárhæðir í undirgögn.

Við fórum yfir og lögðum mat á þær röksemdir og lagagrundvöll fyrir reikningshaldslegri meðferð og framsetningu í ársreikningnum.

Aðrar upplýsingar í ársskýrslu

Bæjarstjórn og bæjarstjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru ársskýrsla að undanskildum ársreikningi og áritun okkar á hann. Álit okkar á ársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga og við staðfestum þær ekki á neinn hátt.

Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningnum ber okkur að lesa aðrar upplýsingar í ársskýrslu þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða aðra þekkingu sem við höfum aflað okkur við endurskoðunina eða virðast verulega rangar. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Ársskýrslan liggur ekki fyrir við áritun okkar á ársreikninginn en við munum fá hana afhenta til yfirferðar áður en hún verður gefin út.

Ábyrgð bæjarstjórnar og bæjarstjóra á ársreikningnum

Bæjarstjórn og bæjarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber bæjarstjórn og bæjarstjóra að leggja mat á rekstarhæfi sveitarfélagsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi nema það sé ekki lengur til staðar.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beittum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.
- Ályktum við um hvort notkun bæjarstjórnar og bæjarstjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um áframhaldandi rekstrarhæfi sveitarfélagsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni haft neikvæð áhrif á rekstrarhæfi sveitarfélagsins.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.
- Öflum við nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna um fjárhagsleg málefni rekstrareininga sem falla undir A og B hluta starfsemi sveitarfélagsins til að geta gefið álit á ársreikningnum. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, eftirliti og framkvæmd endurskoðunar sveitarfélagsins og berum óskipta ábyrgð á áritun okkar.

Við upplýsum bæjarstjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Við lýsum því einnig yfir við bæjarstjórn að við höfum uppfyllt skyldur síðareglna um óhæði og upplýsum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega talist hafa áhrif á óhæði okkar og þegar við á, til hvaða varnaraðgerða við höfum gripið.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst bæjarstjórn um, leggjum við mat á hvaða þættir höfðu mesta þýðingu við endurskoðun ársreikningsins og eru því lykilþættir endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum þáttum í áritun okkar nema lög og reglur útiloki að upplýst sé um þá eða, við einstakar mjög sjaldgæfar kringumstæður, þegar við metum að ekki skuli upplýsa um lykilþátt þar sem neikvæðar afleiðingar þess eru taldar vega þyngra en almennir hagsmunir af birtingu slíkra upplýsinga.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu bæjarstjóra og bæjarstjórnar sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Magnús Jónsson, endurskoðandi, ber ábyrgð á endurskoðun ársreikningsins og þessari áritun.

Reykjavík, 6. apríl 2017

KPMG ehf.

Rekstrarreikningur ársins 2016

	Skýr.	A hluti			A og B hluti		* Endurgert Ársreikningur 2015
		Ársreikningur 2016	Áætlun 2016 með viðaukum	Ársreikningur 2015	Ársreikningur 2016	Áætlun 2016 með viðaukum	
Rekstrartekjur							
Útsvar og fasteignaskattur	5	9.469.539	9.157.045	8.426.456	9.444.194	9.133.220	8.401.825
Framlög Jöfnunarsjóðs	5	1.038.147	798.000	855.142	1.038.147	798.000	855.142
Aðrar tekjur	5	1.124.318	986.362	956.013	2.583.240	2.336.925	2.268.594
Gatnagerðartekjur	5	972.536	0	101.443	972.536	0	101.443
		<u>12.604.539</u>	<u>10.941.406</u>	<u>10.339.055</u>	<u>14.038.116</u>	<u>12.268.145</u>	<u>11.627.005</u>
Rekstrargjöld							
Laun og launatengd gjöld	6	5.550.904	5.451.837	4.994.687	6.252.680	6.114.445	5.635.241
Lífeyrisskuldbinding, breyting .	6	284.565	160.000	246.084	288.127	160.000	248.148
Annar rekstrarkostnaður	7	4.447.472	4.224.340	4.259.816	4.721.665	4.460.405	4.539.784
		<u>10.282.941</u>	<u>9.836.177</u>	<u>9.500.587</u>	<u>11.262.472</u>	<u>10.734.849</u>	<u>10.423.173</u>
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir		2.321.598	1.105.230	838.468	2.775.644	1.533.295	1.203.832
Afskriftir	10	(662.941)	(672.777)	(601.908)	(766.565)	(744.878)	(698.532)
Rekstrarniðurstaða án fjármuna- tekna og (fjármagnsgjalda)		<u>1.658.657</u>	<u>432.453</u>	<u>236.560</u>	<u>2.009.079</u>	<u>788.417</u>	<u>505.300</u>
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	8	(194.360)	(338.076)	(220.968)	(277.853)	(476.622)	(293.849)
Rekstrarniðurstaða	15	<u><u>1.464.297</u></u>	<u><u>94.377</u></u>	<u><u>15.591</u></u>	<u><u>1.731.226</u></u>	<u><u>311.795</u></u>	<u><u>211.451</u></u>

Efnahagsreikningur

		Eignir				
		A hluti		A og B hluti		
				* Endurgert		
Skýr.		2016	2015	2016	2015	
Fastafjármunir						
Varanlegir rekstrarfjármunir:						
	Fasteignir og lóðir	10	16.276.609	15.866.343	16.773.548	16.376.950
	Byggingarland, veitu- og gatnakerfi	10	1.422.358	1.304.998	3.857.399	3.567.298
	Áhöld og tæki	10	341.213	301.073	389.327	369.333
	Leigðar eignir	10	319.935	360.314	319.935	360.314
			<u>18.360.115</u>	<u>17.832.729</u>	<u>21.340.209</u>	<u>20.673.895</u>
Áhættufjármunir og langtímakröfur:						
	Eignarhlutir í félögum	11	503.705	503.705	499.705	499.705
	Langtímakröfur	12	0	68.040	1.368.170	1.438.322
	Langtímakröfur á eigin fyrirtæki	13	1.377.514	1.450.873	0	0
			<u>1.881.219</u>	<u>2.022.618</u>	<u>1.867.875</u>	<u>1.938.028</u>
	Fastafjármunir		<u>20.241.334</u>	<u>19.855.347</u>	<u>23.208.084</u>	<u>22.611.922</u>
Veltufjármunir						
	Birgðir	4i	3.927	2.948	3.927	2.948
Skammtímakröfur:						
	Óinnheimtar skatttekjur	14	783.119	739.573	783.119	739.573
	Skammtímakröfur á eigin fyrirtæki		869.641	904.115	0	0
	Næsta árs afborganir eigin fyrirtæki	13	104.101	100.206	0	0
	Næsta árs afborgarnir langtímakrafna	12	0	3.305	15.917	3.305
	Aðrar skammtímakröfur	14	655.129	472.815	662.432	490.857
	Handbært fé	4k	332.479	24.471	332.479	24.471
	Veltufjármunir		<u>2.748.396</u>	<u>2.247.434</u>	<u>1.797.874</u>	<u>1.261.154</u>
	Eignir samtals		<u>22.989.730</u>	<u>22.102.780</u>	<u>25.005.958</u>	<u>23.873.077</u>
	Eignir utan efnahagsreiknings	4l				

* - sjá skýringu 3

31. desember 2016

Eigið fé og skuldir

	Skýr.	A hluti		A og B hluti	
		2016	2015	2016	* Endurgert 2015
Eigið fé					
Eiginfjárreikningur	15	12.893.826	11.205.973	13.964.953	12.010.171
Skuldbindingar					
Lífeyrisskuldbinding	16	2.100.386	1.914.345	2.124.949	1.935.417
Langtímaskuldir					
Skuldir við lánastofnanir	17	4.300.252	4.189.973	5.205.768	5.090.526
Leiguskuldir	18	565.765	610.985	565.765	610.985
Fyrirframinnheimtar tekjur	19	898.637	1.845.886	898.637	1.845.886
		<u>5.764.654</u>	<u>6.646.844</u>	<u>6.670.170</u>	<u>7.547.398</u>
Skammtímaskuldir					
Skuldir við lánastofnanir		8.333	179.904	8.333	179.904
Skuldir við eigin fyrirtæki		49.352	21.095	0	0
Næsta árs afborganir langtímaskulda	17	736.727	690.854	750.683	704.118
Næsta árs afborganir leiguskulda	18	57.417	53.763	57.417	53.763
Næsta árs greiðslur lífeyrisskuldbindingar	16	77.794	63.008	77.931	63.074
Fyrirframinnheimtar tekjur	19	190.235	201.595	236.112	249.590
Aðrar skammtímaskuldir		1.111.006	1.125.399	1.115.411	1.129.642
		<u>2.230.864</u>	<u>2.335.618</u>	<u>2.245.887</u>	<u>2.380.091</u>
Skuldir og skuldbindingar samtals		<u>10.095.904</u>	<u>10.896.807</u>	<u>11.041.005</u>	<u>11.862.906</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>22.989.730</u>	<u>22.102.780</u>	<u>25.005.958</u>	<u>23.873.077</u>

Skuldbindingar utan efnahagsreiknings 21

* - sjá skýringu 3

Sjóðstreymisyfirlit 2016

Skýr.	A hluti			A og B hluti			* Endurgert Ársreikningur 2015
	Ársreikningur 2016	Áætlun 2016 með viðaukum	Ársreikningur 2015	Ársreikningur 2016	Áætlun 2016 með viðaukum	Ársreikningur 2015	
Rekstrarhreyfingar							
Rekstrarniðurstaða	15	1.464.297	94.377	15.591	1.731.226	311.795	211.451
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:							
Afskriftir	10	662.941	672.777	601.908	766.565	744.878	698.532
Verðbætur og gengismunur		72.631	216.404	66.362	95.312	268.645	89.707
Sölutap varanlegra rekstrarfjármuna		80	0	143	80	0	143
Hækkun á lífeyrisskuldbindingu	16	284.565	106.000	246.084	288.127	106.000	248.148
Veltufé frá rekstri		2.484.514	1.089.557	930.089	2.881.311	1.431.318	1.247.981
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:							
Birgðir, breyting		(979)	0	802	(979)	0	802
Oinnheimtar skatttekjur, breyting		(43.546)	0	(84.113)	(43.546)	0	(84.113)
Aðrar skammtímakröfur, breyting		(182.314)	0	(132.422)	(171.575)	0	(141.678)
Skammtímaskuldir, breyting		(89.987)	(105.003)	177.346	(101.887)	(105.968)	186.263
Fyrirframinnheimtar tekjur, breyting		(958.609)	0	91.134	(948.665)	0	91.134
Greitt vegna lífeyrisskuldbindingar	16	(83.738)	(46.850)	(67.374)	(83.738)	(46.850)	(67.374)
Samtals		(1.359.173)	(151.853)	(14.627)	(1.350.391)	(152.818)	(14.966)
Handbært fé frá rekstri		1.125.342	937.704	915.462	1.530.920	1.278.500	1.233.015
Fjárfestingarhreyfingar							
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	10	(966.912)	(1.168.000)	(1.448.931)	(1.209.464)	(1.228.000)	(1.647.688)
Söluverð rekstrarfjármuna		60	0	2.380	60	0	2.380
Langtímakröfur, breyting	12	73.183	3.482	3.289	88.258	18.866	17.478
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki breyting	13	101.974	105.215	98.020	0	0	0
Ógreitt vegna fjárfestinga		75.594	0	82.231	75.594	0	82.231
Fjárfestingarhreyfingar		(716.101)	(1.059.303)	(1.263.011)	(1.045.552)	(1.209.134)	(1.545.599)
Fjármögnunarhreyfingar							
Skuldir við lánastofnanir, breyting.....		(171.571)	0	179.904	(171.571)	0	179.904
Viðskiptast. eigin fyrirtækja, breyting		62.731	176.698	22.206	0	0	0
Tekin ný langtímalán	17	787.521	720.000	644.714	787.521	720.000	644.714
Afborganir langtímalána	17	(725.669)	(674.000)	(599.478)	(739.066)	(688.267)	(612.237)
Afborganir leiguskulda	18	(54.245)	(63.774)	(50.659)	(54.245)	(63.774)	(50.659)
Fjármögnunarhreyfingar		(101.233)	158.924	196.687	(177.360)	(32.041)	161.722
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		308.008	37.325	(150.862)	308.008	37.325	(150.862)
Handbært fé í ársbyrjun		24.471	250.013	175.333	24.471	250.013	175.333
Handbært fé í árslok		332.479	287.338	24.471	332.479	287.338	24.471
Fjárfesting og fjármögnun án greiðsluáhrifa							
Hlutur fráveitu og vatnsveitu í gatnargerðarfrkv. færður til samveitna		0	0	976.034	0	0	0
Viðskiptastaða við eigin fyrirtækja breyting vegna færslur veituframkv.....		0	0	(976.034)	0	0	0
Innlausn fyrirframinnheimtra tekna á móti fjárfestingu, breyting.....		0	0	(976.034)	0	0	0
Fyrirframinnheimtar tekjur, breyting.....		0	0	976.034	0	0	0

* - sjá skýringu 3

Skýringar

1. Upplýsingar um sveitarfélagið

Garðabær er sveitarfélag á höfuðborgarsvæðinu og voru íbúar 15.250 í árslok 2016. Skrifstofa sveitarfélagsins er að Garðatorgi 7.

Mælt er fyrir um grundvallarþætti stjórnsýslu og starfsemi sveitarfélaga í sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningur Garðabæjar fyrir árið 2016 hefur að geyma ársreikning fyrir þær rekstrareiningar sem falla undir A hluta starfsemi sveitarfélagsins og ársreikning fyrir alla starfsemi þess, þ.e. A og B hluta, sbr. 60. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011.

Til A hluta telst starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum. Hér er um að ræða Aðalsjóð, en auk hans Eignasjóð og Þjónustumiðstöð Garðabæjar. Til B hluta teljast fjárhagslega sjálfstæð fyrirtæki sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélagsins, en rekstur þessara fyrirtækja er fjármagnaður með þjónustutekjum. Fyrirtæki sem falla undir B hluta starfsemi sveitarfélagsins eru Samveitur Garðabæjar, Hjúkrunarheimilið Ísafold, Strikið 3 og Garðahús ehf.

Ársreikningurinn er gerður samkvæmt kostnaðarverðsreglu og í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga nr. 3/2006, reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015. Ársreikningurinn byggir í meginatriðum á sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður, fyrir utan það sem fram kemur í skýringu 3.

Stöður í efnahagsreikningi milli rekstrareininga í A hluta og viðskipti milli þeirra eru felld út í ársreikningi A hluta. Í ársreikningi fyrir A og B hluta eru felldar út stöður í efnahagsreikningi og viðskipti milli allra rekstrareininga sveitarfélagsins. Af viðskiptum milli rekstrareininga sveitarfélagsins má nefna álagða fasteignaskatta, húsaleigu Eignasjóðs og önnur innbyrðis viðskipti vegna kaupa á vöru og þjónustu.

3. Breytingar á reikningsskilaaðferðum

Á árinu breytti sveitarfélagið reikningsskilaaðferðum sínum á eftirfarandi hátt:

a. Leigusamningur um hjúkrunarheimili við ríkið

Sveitarfélagið breytti á árinu 2016 meðhöndlun sinni á leigusamningi sem gerður var við ríkið um byggingu og þátttöku í leigu hjúkrunarheimilis fyrir aldraða í Garðabæ á árinu 2010. Hjúkrunarheimilið var tekið í notkun á miðju ári 2013 og var farið með umræddan samning til samræmis álit reikningsskila og upplýsinganefndar sveitarfélaga nr. 1/2013, reikningsskilaleg meðferð leigusamninga við ríkissjóð vegna hjúkrunarheimila. Var því fasteignin færð til eignar í ársreikningi sveitarfélagsins á kostnaðarverði og afskriftir og leigutekjur af eigninni færðar í rekstrarreikning.

Það er mat stjórnenda sveitarfélagsins að umrætt álit endurspegli ekki efnahagslegan raunveruleika samningsins og gefi ekki glögga mynd af áhrifum umrædds samnings á rekstur og efnahag sveitarfélagsins. Hefur því reikningsskilaaðferðum sveitarfélagsins verið breytt á þann hátt að farið er með umræddan leigusamning sem fjármögnunarleigusamning í reikningsskilum sveitarfélagsins og leigukrafa færð á hendur ríkissjóði, í stað fastafjármuna. Ekki var breytt reikningshaldslegri meðhöndlun á hlutdeild sveitarfélagsins í húsnæðinu. Breyting reikningsskilaaðferðar hafði einvörðungu áhrif á A og B hluta sveitarfélagsins og hefur samanburðarfjárhæðum í ársreikningi verið breytt til samræmis.

Hefði ársreikningur 2016 verið gerður miðað við óbreytta reikningsskilaaðferð, hefði afkoma ársins fyrir A og B hluta verið lakari um 47,4 millj. kr. en áhrif á A hluta eru engin.

Skýringar, frh.:

3. Breytingar á reikningsskilaaðferðum, framhald

Breyting reikningsskilaaðferðar hafði eftirfarandi áhrif á liði ársreiknings 2015

	A og B hluti		
	Áður birt	Breyting	Endurgert
Rekstrarreikningur			
Aðrar tekjur	192.151	(74.218)	117.933
Afskriftir	59.557	(33.599)	25.958
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(83.538)	87.023	3.485
Áhrif á rekstrarniðurstöðu	11.990	46.404	58.394
Efnahagsreikningur			
Fasteignir og láðir	1.632.021	(1.254.382)	377.639
Langtímakröfur	0	1.370.282	1.370.282
Heildareignir	13.683.890	115.900	13.799.791
Eigið fé	63.745	115.900	179.645
Sjóðstreymi			
Rekstrarniðurstaða	11.990	46.404	58.394
Afskriftir	59.557	(33.599)	25.958
Verðbætur	31.635	(26.994)	4.641
Veltufé frá rekstri	103.182	(14.189)	88.993
Langtímakröfur, breyting	0	14.189	14.189

Breyting á reikningsskilaaðferð hafði ekki áhrif á aðra liði ársreikningsins.

4. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum, nema annað sé tekið fram.

a. Innlaun tekna

Skatttekjur eru færðar til tekna við álagningu þeirra en til lækkunar er færð reiknuð niðurfærsla vegna óinnheimtra skatttekna. Til skatttekna heyrir útsvar, fasteignaskattur og framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga, auk annarra tekna sem hafa ígildi skatta, svo sem lóðarleiga.

Tekjur vegna gatnagerðar eru færðar til lækkunar á framkvæmdakostnaði vegna nýbyggingar gatnamannvirkja sbr. skýr. 4d. Tekjur umfram framkvæmdakostnað eru færðar til skuldar í efnahagsreikningi sem fyrirframinnborgaðar tekjur. Reynist kostnaður við framkvæmdir lægri en tekjur vegna viðkomandi verkefnis er færsla tekna í rekstrarreikning gerð við verklok.

Tekjur af sölu þjónustu og vöru eru færðar þegar afhending hefur farið fram og kröfuréttur myndast.

Áfallnar vaxtatekjur eru færðar til tekna í samræmi við höfuðstól og skilmála vaxtaberandi krafna. Arðstekjur eru færðar til tekna þegar réttur til þeirra hefur myndast.

Hagnaður eða tap af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er reiknað sem mismunur söliverðs og bókfærðs verðs og er hann færður í rekstrarreikning meðal rekstrartekna eða -gjalda, eftir því sem við á. Sala byggingaréttar og endurgreiddur byggingaréttur færirst með sama hætti og söluhagnaður varanlegra rekstrarfjármuna, þ.e. meðal annarra tekna í rekstrarreikningi.

b. Færsla gjalda

Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

Skýringar, frh.:

4. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir frh.

c. Verðlags- og gengisviðmið

Eignir og skuldir, sem bundnar eru verðlagsvísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar í ársreikninginn miðað við verðlag eða gengi í árslok. Verðlagsbreytingar og gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

d. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir, aðrir en lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af, eru færðir til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum.

Leigðar eignir eru fasteignir sem sveitarfélagið leigir til sín samkvæmt leigusamningum sem eru að lágmarki til þriggja ára og eru ekki uppsegjanlegir af hálfu sveitarfélagsins innan árs frá upphafsdegi leigusamnings.

Kostnaðarverð leigðrar eignar telst vera gangverð hinnar leigðu eignar á samningsdegi eða núvirði lágmarksleigugreiðslna leigusamnings sé það lægra.

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru færðar á gangverði eða núvirði framtíðarleigutekna samkvæmt fyrirbyggjandi leigusamningum sé það lægra. Lóðir og lendur eru endurmetnar með reglubundnum hætti, ef endurmetið verð þeirra er 5% umfram bókfært verð, sbr. álit reikningsskila og upplýsinganefndar 2/2010. Endurmat lóða og lendna er fært á eiginfjárreikning.

e. Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna annarra en leigðra eigna

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna þar til 10% niðurlagsverði er náð. Áætlaður nýtingartími rekstrarfjármuna greinist þannig:

Fasteignir	10 - 50 ár
Veitukerfi	25 - 40 ár
Gatnakerfi	7 - 25 ár
Áhöld og búnaður	5 - 7 ár

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru ekki afskrifaðar.

f. Afskriftir leigðra eigna

Afskriftir leigðra eigna eru reiknaðar sem fastur hundraðshluti miðað við leigutíma eða nýtingartíma sé hann styttri. Sé ljóst að sveitarfélagið eignist hina leigðu eign í lok leigutíma er miðað við nýtingartíma viðkomandi eignar. Afskriftartími leigðra eigna greinist þannig:

Fasteignir	10 - 25 ár
------------------	------------

g. Eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir í félögum, byggðasamlögum og eigin fyrirtækjum eru færðir á kostnaðarverði. Framlög sveitarfélagsins til byggðasamlaga og ýmissa verkefna teljast hluti kostnaðar vegna viðeigandi málaflökks.

h. Langtímakröfur

i) Langtímakröfur eru færðar til eignar í samræmi við lánskjör. Næsta árs og gjaldfallnar afborganir langtímakrafna eru færðar í efnahagsreikning meðal veltufjármuna. Reiknaðir eru 4,5% ársvextir á langtímakröfur á eigin fyrirtæki, en lánin eru bundin vísitölu neysluverðs.

ii) Langtímakrafa á ríkissjóð vegna leigusamnings um hjúkunarheimili er færð til eignar á bókfærðu virði sem nemur lágmarksleigugreiðslum leigusamningsins núvirtum með 4,5% vöxtum.

i. Birgðir

Birgðir af vörum eru metnar á síðasta innkaupsverði.

Skýringar, frh.:

4. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir frh.

j. Óinnheimtar skatttekjur og aðrar kröfur

Óinnheimtar skatttekjur, aðrar kröfur og verðbréf eru færð niður til að mæta almennri áhættu sem fylgir kröfueign sveitarfélagsins, en hér er ekki um endanlega afskrift að ræða. Annars vegar er um að ræða niðurfærslu vegna krafna sem sérstaklega hafa verið metnar í tapshættu og hins vegar niðurfærslu til að mæta almennri áhættu. Niðurfærslan er dregin frá viðkomandi liðum í efnahagsreikningi.

k. Handbært fé

Sjóðir og bankainnstæður teljast til handbærs fjár.

l. Eignir utan efnahagsreiknings

Fjárfesting í landi sem ekki er leigt út og umferðarmannvirkjum fyrir ársbyrjun 2002 er ekki færð til eignar í efnahagsreikningi.

m. Lífeyrisskuldbinding

Lífeyrisskuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins er færð sem langtímaskuld í efnahagsreikningi á grundvelli tryggingarfræðilegrar úttektar í árslok 2016. Reiknuð breyting á skuldbindingunni á árinu er gjaldfærð í rekstrarreikningi, sbr. skýringu 16.

n. Leiguskuldir

Við upphaflega skráningu skuldbindingar vegna leigusamninga er leiguskuld færð á gangvirði hinnar leigðu eignar eða núvirði lágmarksleigugreiðslna leigusamnings sé það lægra. Lágmarksleigugreiðslum er skipt í vaxtagjöld og afborganir á eftirstöðvum skulda. Vaxtagjöldunum er dreift á leigutímann miðað við virka vexti.

Lágmarksleigugreiðslur eru þær greiðslur á samningstíma sem leigutaka er skylt að greiða eða hann kann að verða krafinn um, að undanskilinni skilyrtri leigu, sem og viðhaldi, þjónustukostnaði, tryggingum og sköttum sem leigusali greiðir.

Við útreikning á núvirði lágmarksleigugreiðslu er miðað við ávöxtunarkröfu leigusala ef það er gerlegt að ákvarða hana, en ef ekki er miðað við lánskjör sveitarfélagsins af nýju fjármagni á þeim tíma sem samningur er gerður.

o. Langtímaskuldir

Langtímaskuldir eru færðar í efnahagsreikning í árslok eins og lánskjör segja til um. Næsta árs afborganir langtímaskulda eru færðar meðal skammtímaskulda.

p. Ábyrgðir og aðrar skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Upplýsingar um ábyrgðir og aðrar skuldbindingar sveitarfélagsins utan efnahagsreiknings er birt í skýringu 21.

q. Fjárhagsáætlun

Fjárhagsáætlun sveitarfélagsins fyrir árið 2016 er hluti ársreikningsins og er birt í rekstrarreikningi, sjóðstreymisyfirliti og skýringum. Um er að ræða fjárhagsáætlun með viðaukum sem bæjarstjórn hefur samþykkt. Gerð er grein fyrir upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum í skýringum 25 og 26.

Skýringar, frh.:

5. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:

A hluti

	Ársreikningur 2016	Áætlun 2016 með viðaukum	Ársreikningur 2015
Útsvar og fasteignaskattar:			
Útsvar	8.113.929	7.830.000	7.158.647
Fasteignaskattur	1.136.974	1.109.857	1.060.478
Lóðaleiga	218.635	217.188	207.331
	<u>9.469.539</u>	<u>9.157.045</u>	<u>8.426.456</u>
Framlög Jöfnunarsjóðs:			
Framlög vegna grunnskóla	208.520	200.000	130.113
Framlag vegna málefna fatlaðra	425.206	301.000	332.181
Framlag vegna sérþarfa fatlaðra	45.300	35.000	41.383
Útgjaldajöfnunarframlag	169.717	121.000	128.484
Framlag vegna sameiningar.....	159.373	114.000	192.107
Önnur framlög	30.031	27.000	30.874
	<u>1.038.147</u>	<u>798.000</u>	<u>855.142</u>
Skatttekjur samtals	<u>10.507.685</u>	<u>9.955.045</u>	<u>9.281.598</u>
Aðrar tekjur:			
Þjónustu- og eignatekjur	979.865	883.854	846.867
Gatnagerðartekjur.....	972.536	0	101.443
Endurgreiðslur	121.075	93.957	87.544
Aðrar tekjur	23.378	8.550	21.602
	<u>2.096.854</u>	<u>986.362</u>	<u>1.057.457</u>
Rekstrartekjur samtals	<u>12.604.539</u>	<u>10.941.406</u>	<u>10.339.055</u>

A og B hluti

Útsvar og fasteignaskattar:

	Ársreikningur 2016	Áætlun 2016 með viðaukum	Ársreikningur 2015
Útsvar	8.113.929	7.830.000	7.158.647
Fasteignaskattur	1.111.630	1.086.032	1.035.847
Lóðaleiga	218.635	217.188	207.331
	<u>9.444.194</u>	<u>9.133.220</u>	<u>8.401.825</u>
Framlög Jöfnunarsjóðs:			
Framlög vegna grunnskóla	208.520	200.000	130.113
Framlag vegna málefna fatlaðra	425.206	301.000	332.181
Framlag vegna sérþarfa fatlaðra	45.300	35.000	41.383
Útgjaldajöfnunarframlag	169.717	121.000	128.484
Framlag vegna sameiningar.....	159.373	114.000	192.107
Önnur framlög	30.031	27.000	30.874
	<u>1.038.147</u>	<u>798.000</u>	<u>855.142</u>
Skatttekjur samtals	<u>10.482.341</u>	<u>9.931.220</u>	<u>9.256.968</u>
Aðrar tekjur:			
Þjónustu- og eignatekjur	2.399.616	2.225.418	2.125.771
Gatnagerðartekjur.....	972.536	0	101.443
Endurgreiðslur	122.491	93.957	89.665
Aðrar tekjur	61.132	17.550	53.158
	<u>3.555.775</u>	<u>2.336.925</u>	<u>2.370.038</u>
Rekstrartekjur samtals	<u>14.038.116</u>	<u>12.268.145</u>	<u>11.627.005</u>

Skýringar, frh.:

6. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

A hluti	2016	Áætlun 2016 með viðaukum	2015
Laun	4.461.703	4.331.572	3.984.487
Launatengd gjöld	1.065.413	1.054.219	975.249
Annar starfsmannakostnaður	23.788	66.045	34.951
	<u>5.550.904</u>	<u>5.451.837</u>	<u>4.994.687</u>
Lífeyrisskuldbinding, breyting	284.565	160.000	246.084
Laun og launatengd gjöld samtals	<u>5.835.469</u>	<u>5.611.837</u>	<u>5.240.771</u>
A og B hluti			
Laun	5.016.655	4.872.884	4.490.313
Launatengd gjöld	1.195.444	1.172.565	1.093.417
Annar starfsmannakostnaður	40.581	68.995	51.511
	<u>6.252.680</u>	<u>6.114.445</u>	<u>5.635.241</u>
Lífeyrisskuldbinding, breyting	288.127	160.000	248.148
Laun og launatengd gjöld samtals	<u>6.540.807</u>	<u>6.274.445</u>	<u>5.883.389</u>

Í árslok 2016 störfuðu 1.098 starfsmenn hjá sveitarfélaginu í 734 stöðugildum. Ársverk voru samtals 785.

Laun bæjarstjórnar og bæjarstjóra námu 70,7 millj. kr. á árinu 2016.

7. Annar rekstrarkostnaður

Annar rekstrarkostnaður greinist þannig:

A hluti	2016	Áætlun 2016 með viðaukum	2015
Vöru- og þjónustukaup	3.249.861	3.027.748	3.087.957
Styrkir, framlög og annar kostnaður.....	1.197.611	1.196.592	1.171.859
	<u>4.447.472</u>	<u>4.224.340</u>	<u>4.259.816</u>
A og B hluti			
Vöru- og þjónustukaup	3.524.054	3.263.813	3.367.925
Styrkir, framlög og annar kostnaður.....	1.197.611	1.196.592	1.171.859
	<u>4.721.665</u>	<u>4.460.405</u>	<u>4.539.784</u>

Skýringar, frh.:

8. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) greinast þannig:

A hluti	2016	Áætlun 2016 með viðaukum	2015
Vaxtatekjur og verðbætur	18.471	34.366	20.996
Arður af eignarhlutum	21.496	8.500	1.810
Vextir frá eigin fyrirtækjum	122.176	150.073	110.393
Vaxtagjöld og verðbætur	(352.816)	(531.015)	(343.755)
Verðbreyting leiguskulda	(12.678)	0	(19.399)
Gengismunur	8.991	0	8.987
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(194.360)	(338.076)	(220.968)

A og B hluti

Vaxtatekjur og verðbætur	107.753	123.274	108.019
Arður af eignarhlutum	21.496	8.500	1.810
Vaxtagjöld og verðbætur	(403.414)	(608.395)	(393.265)
Verðbreyting leiguskulda	(12.678)	0	(19.399)
Gengismunur	8.991	0	8.987
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(277.853)	(476.622)	(293.849)

9. Heildaryfirlit um rekstur

Rekstur málaflokka, stofnana og fyrirtækja sveitarfélagsins greinist þannig:

	Ársreikningur 2016			Áætlun 2016 með viðaukum
	Gjöld	Tekjur	Mismunur	Nettó
Aðalsjóður:				
Skatttekjur	0	10.689.431	10.689.431	10.166.130
Félagsþjónusta	1.544.688	196.685	(1.348.003)	(1.290.500)
Heilbrigðismál	14.600	8.617	(5.983)	(6.200)
Fræðslu- og uppeldismál	6.212.413	533.540	(5.678.873)	(5.625.999)
Menningarmál	230.024	28.242	(201.782)	(202.482)
Æskulýðs- og íþróttamál	1.626.942	206.624	(1.420.318)	(1.400.761)
Brunamál og almannavarnir	95.632	0	(95.632)	(98.582)
Hreinlætismál	156.407	114.937	(41.471)	(42.211)
Skipulags- og byggingarmál	270.066	60.989	(209.076)	(198.813)
Umferðar- og samgöngumál	736.341	0	(736.341)	(691.223)
Umhverfismál	466.169	111.821	(354.348)	(338.123)
Atvinnumál	900	0	(900)	(1.000)
Sameiginlegur kostnaður	760.008	214.608	(545.400)	(553.499)
Lífeyrisskuldbinding	284.565	0	(284.565)	(141.000)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	32.786	848.409	815.623	1.195.760
Aðalsjóður samtals	12.431.541	13.013.904	582.363	771.497
A hluta stofnanir:				
Eignasjóður	2.266.812	3.224.177	957.364	(618.394)
Þjónustumiðstöð	185.651	110.221	(75.430)	(58.726)
Innri færslur A hluta	(3.581.619)	(3.581.619)	0	0
A hluti samtals	11.302.385	12.766.682	1.464.297	94.377
B hluta fyrirtæki:				
Samveitur Garðabæjar	335.162	674.952	339.790	346.205
Ísafold	786.859	644.152	(142.708)	(144.743)
Strikið 3	59.360	128.916	69.556	29.126
Garðahús	34.766	35.056	290	(13.170)
Innri færslur A og B hluta	(171.675)	(171.675)	0	0
A og B hluti samtals	12.346.857	14.078.083	1.731.226	311.795

Skýringar, frh.:

10. Varanlegir rekstrarfjármunir

a. Bókfært verð

A hluti

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir, lóðir og lendur	Veitukerfi og gatnamannvirki	Vélar, áhöld og tæki	Samtals
Heildarverð 1.1.2016	21.089.706	1.724.955	736.388	23.551.049
Afskrifað áður	(5.223.363)	(419.957)	(435.315)	(6.078.635)
Bókfært verð 1.1.2016	15.866.343	1.304.998	301.073	17.472.414
Viðbót á árinu	586.152	260.187	120.573	966.912
Fært út á árinu	0	0	(140)	(140)
Endurmat lóða og lendna í árslok	223.555	0	0	223.555
Afskrifað á árinu	(399.441)	(142.827)	(80.293)	(622.561)
Bókfært verð 31.12. 2016	16.276.609	1.422.358	341.213	18.040.180
Heildarverð 31.12.2016	21.899.413	1.985.142	856.821	24.741.376
Afskrifað samtals	(5.622.804)	(562.784)	(515.608)	(6.701.196)
Bókfært verð 31.12.2016	16.276.609	1.422.358	341.213	18.040.180
Afskriftarhlutföll	0 - 10%	2,5 - 15%	15 - 20%	

Fasteignir

Leigðar eignir greinast þannig:

Heildarverð 1.1.2016	713.131
Afskrifað áður	(352.817)
Bókfært verð 1.1.2016	360.314
Afskrifað á árinu	(40.379)
Bókfært verð 31.12.2016	319.935
Heildarverð 31.12.2016	713.131
Afskrifað samtals 31.12.2016	(393.196)
Bókfært verð 31.12.2016	319.935
Afskriftarhlutföll	4 - 10%

Samantekið:

Varanlegir rekstrarfjármunir samtals í ársbyrjun	17.832.728
Viðbót á árinu samtals	966.912
Fært út á árinu	(140)
Endurmat lóða og lendna í árslok	223.555
Afskriftir samtals á árinu	(662.940)
Varanlegir rekstrarfjármunir samtals í árslok	18.360.115

Skýringar, frh.:

10. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

a. Bókfært verð frh.

A og B hluti	Fasteignir, lóðir og lendur	Veitukerfi og gatnamannvirki	Vélar, áhöld og tæki	Samtals
Heildarverð 1.1. 2016	21.690.658	5.241.766	850.970	27.783.394
Afskrifað áður	(5.313.708)	(1.674.468)	(481.636)	(7.469.812)
Bókfært verð 1.1. 2016	16.376.950	3.567.298	369.333	20.313.582
Viðbót á árinu	586.152	502.739	120.573	1.209.464
Fært út á árinu	0	0	(140)	(140)
Endurmat lóða og lendna í árslok	223.555	0	0	223.555
Afskrifað á árinu	(413.109)	(212.638)	(100.439)	(726.186)
Bókfært verð 31.12.2016	16.773.548	3.857.399	389.327	21.020.274
Samtals heildarverð 31.12.2016	22.500.365	5.744.505	971.403	29.216.273
Afskrifað samtals	(5.726.817)	(1.887.106)	(582.075)	(8.195.998)
Bókfært verð 31.12.2016	16.773.548	3.857.399	389.327	21.020.275
Afskriftarhlutföll	0 - 10%	2,5 - 15%	15 - 20%	

Fasteignir

Leigðar eignir greinast þannig:

Heildarverð 1.1.2016	713.131
Afskrifað áður	(352.817)
Bókfært verð 1.1.2016	360.314
Afskrifað á árinu	(40.379)
Bókfært verð 31.12.2016	319.935
Heildarverð 31.12.2016	713.131
Afskrifað samtals 31.12.2016	(393.196)
Bókfært verð 31.12.2016	319.935
Afskriftarhlutföll	4 - 10%

Samantekið:

Varanlegir rekstrarfjármunir samtals í ársbyrjun	20.673.895
Viðbót á árinu samtals	1.209.464
Fært út á árinu	(140)
Endurmat lóða og lendna í árslok	223.555
Afskriftir samtals á árinu	(766.565)
Varanlegir rekstrarfjármunir samtals í árslok	21.340.209

Skýringar, frh.:

10. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

b. Fjárfesting

Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum á árinu 2016 greinist þannig:

	Fjárfesting 2016	Áætlun 2016 með viðaukum
A hluti:		
<i>Fasteignir:</i>		
Leikskólar	37.220	50.000
Grunnskólar	426.220	450.000
Grunnskólar, framlag Urriðaholts ehf.	(401.312)	(400.000)
Íþróttamannvirki	158.999	217.900
Bæjarskrifstofur	60.826	70.000
Aðrar fasteignir og lóðir	304.200	332.100
Fasteignir samtals	<u>586.153</u>	<u>720.000</u>
<i>Gatna- og umferðarmannvirki:</i>		
Gatnaframkvæmdir færðar til eignar	637.127	485.000
Gatnagerðargjöld, færð til lækkunar á eignfærslu	(111.174)	(150.000)
Gatnagerðargjöld, færð af fyrirframinnheimtum tekjum	(265.766)	0
Gatna- og umferðarmannvirki samtals	<u>260.187</u>	<u>335.000</u>
<i>Áhöld og búnaður:</i>		
Skólar, búnaður	26.303	25.150
Íþróttamiðstöðvar, búnaður	8.022	6.800
Áhaldahús, bifreiðar og búnaður	25.885	33.000
Tölvur og búnaður	54.082	39.050
Bókasafn	993	1.000
Grenndargámar	5.287	8.000
Áhöld og búnaður samtals	<u>120.572</u>	<u>113.000</u>
A hluti	<u>966.912</u>	<u>1.168.000</u>
B hluti:		
<i>Vatnsveita:</i>		
Stofnkostnaður	76.271	30.000
<i>Fráveita:</i>		
Stofnkostnaður	166.281	30.000
B hluti	<u>242.552</u>	<u>60.000</u>
A og B hluti	<u>1.209.464</u>	<u>1.228.000</u>

Framkvæmdarkostnaður vegna fjárfestinga í nýjum gatnakerfum er færður til eignar í Eignasjóði og innheimtar tekjur gatnagerðargjalda færðar til lækkunar á fjárfestingunni. Tekjur umfram framkvæmdakostnað eru færðar sem fyrirframinnheimtar tekjur, sbr. skýringu 19.

Skýringar, frh.:

10. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

c. Fasteignamat og váttryggingaverð

Brunabótamat, fasteignamat og bókfært verð varanlegra rekstrarfjármuna skiptist þannig:

	Brunabótamat	Fasteignamat	Bókfært verð
Skólahúsnæði	9.290.500	4.713.935	4.372.294
Leikskólar	1.311.680	658.500	1.060.314
Íþróttamannvirki	4.192.200	2.704.320	3.579.133
Íbúðarhúsnæði	1.205.490	1.184.690	611.024
Hjúkrunarheimili	2.479.000	1.289.080	301.131
Aðrar fasteignir	1.978.950	1.207.925	1.888.844
Veitumannvirki	9.760	4.510	2.435.061
Lóðir og lendur		57.507.903	4.960.804
Gatnamannvirki			1.422.358
Vélar, áhöld og búnaður			389.327
Leigðar eignir			319.919
			<u>21.340.209</u>

Viðlagatrygging

Samkvæmt ákvæðum laga og reglugerðar um viðlagatryggingu eru veitumannvirki og götulýsing tryggð vegna náttúruhamfara. Tryggingaverðmæti fráveitu nemur 2.129 millj. kr., vatnsveitu 1.247 millj. kr., og götulýsingar 646 millj. kr. í árslok 2016.

Tryggingaverð lausafjármuna

Tryggingarverð lausafjármuna greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Grunnskólar	538.210	538.210
Íþróttamannvirki	145.359	145.359
Leikskólar	154.855	154.855
Tónlistarskóli	67.257	67.257
Þjónustumiðstöð	30.580	30.580
Bókasafn	209.620	209.620
Listaverk	12.849	12.849
Bæjarskrifstofur	71.474	71.747
Garðyrkjudeild	9.564	9.564
Félagsheimilið Garðaholt	9.590	9.590
Hönnunarsafn Íslands	49.910	49.910
Krókur	6.201	6.201
Ísafold		95.749
	<u>1.305.469</u>	<u>1.401.491</u>

11. Eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir í félögum greinast þannig:

	Eignarhlutur	Nafnverð	A hluti Bókfært verð	A og B hluti Bókfært verð
Garðahús ehf.	100,00%	4.000	4.000	0
Langalína ehf.	100,00%	500	0	0
Slökkvilið höfuðborgarsvæðis bs.	6,20%	101.203	104.359	104.359
Sorpa bs.	5,60%	31.489	33.422	33.422
Strætó bs.	6,22%	23.184	25.969	25.969
Lánasjóður sveitarfélaga ohf.	3,76%	188.200	333.386	333.386
Landskerfi bókasafna hf.	2,45%	2.545	2.545	2.545
Spölur hf.		24	24	24
			<u>503.705</u>	<u>499.705</u>

Skýringar, frh.:

12. Langtímakröfur

Breyting langtímakrafna á árinu greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Staða langtímakrafna í ársbyrjun	71.345	1.441.628
Afborgun á árinu	(73.183)	(88.258)
Verðbætur	1.838	30.717
Langtímakröfur samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	0	1.384.087
Næsta árs afborganir	0	(15.917)
	0	1.368.170

Afborganir langtímakrafna greinast þannig á næstu ár:

Árið 2017	0	15.917
Árið 2018	0	16.628
Árið 2019	0	17.373
Árið 2020	0	18.149
Árið 2021	0	18.961
Síðar	0	1.297.059
Langtímakröfur samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	0	1.384.087

Meðal langtímakrafna í B hluta er krafa á ríkið vegna leigusamnings um hjúkrunarheimili. Leigusamningurinn er til 40 ára og er krafan upphaflega færð miðað við núvirtar lágmarksleigugreiðslur miðað við 4,5% vexti. Ónúvirtar lágmarksleigugreiðslur samningsins eru 75,5 millj. kr. á ári. Eftirstöðvar kröfunnar námu 1.384 millj. kr. í árslok 2016.

Fjárhæðir til útreiknings skuldaviðmiðs sbr. 1. tl. 2. mgr. 14. gr. reglugerðar nr. 502/2012 eru eftirfarandi:

Lágmarksleigugreiðslur á árinu	75.476
Núvirði sem heimilt er að draga frá skuldum	1.384.087
Eftirstöðvar af samningi í árum	36,3

13. Langtímakröfur á eigin fyrirtæki

Breyting langtímakrafna á eigin fyrirtæki í B hluta á árinu greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Staða langtímakrafna í ársbyrjun	1.551.079	0
Afborganir á árinu	(101.974)	0
Verðbætur	32.510	0
Langtímakröfur samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	1.481.615	0
Næsta árs afborganir	(104.101)	0
	1.377.514	0

Afborganir langtímakrafna á eigin fyrirtæki í B hluta greinast þannig á næstu ár:

Árið 2017	104.101	0
Árið 2018	106.178	0
Árið 2019	108.349	0
Árið 2020	110.617	0
Árið 2021	112.987	0
Síðar	939.383	0
Langtímakröfur samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	1.481.615	0

14. Skammtímakröfur

Niðurfærsla skammtímakrafna greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Niðurfærsla í ársbyrjun	324.432	324.432
Afskrifað á árinu	(2.142)	(2.142)
Breyting á niðurfærslu ársins	57.170	57.170
Niðurfærsla í árslok	379.460	379.460

Skýringar, frh.:

15. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárreikning:

Eigið fé 1.1. 2016	11.205.973	12.010.172
Rekstrarniðurstaða ársins	1.464.297	1.731.226
Endurmat lóða og lendna í árslok	223.555	223.555
Eigið fé 31.12. 2016	<u>12.893.826</u>	<u>13.964.953</u>

16. Lífeyrisskuldbinding

Á sveitarfélaginu hvílir skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins. Reiknuð hækkun á árinu á lífeyrisréttindum, sem byggð er á útreikningi tryggingastærðfræðings, er færð í rekstrarreikning og til hækkunar á lífeyrisskuldbindingunni. Skuldbindingin hækkar um 288,1 millj. kr. á árinu, en samkvæmt fjárhagsáætlun var gert ráð fyrir hækkun að fjárhæð 160,0 millj. kr. Greiddur lífeyrir á árinu að fjárhæð 83,7 millj. kr., er færður til lækkunar á lífeyrisskuldbindingunni. Breyting á lífeyrisskuldbindingu á árinu 2016 greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Lífeyrisskuldbinding 1.1.2016.....	1.977.353	1.998.492
Reiknuð hækkun lífeyrisskuldbindingar á árinu	284.565	288.127
Greitt vegna lífeyrisskuldbindingar á árinu	(83.738)	(83.738)
Lífeyrisskuldbinding í árslok 2015.....	2.178.180	2.202.880
Næsta árs greiðslur vegna lífeyrisskuldbindingar, áætlun.....	(77.794)	(77.931)
	<u>2.100.386</u>	<u>2.124.949</u>

Núvirði áætlaðra greiðslna vegna lífeyrisskuldbindingar greinist þannig á næstu ár:

Árin 2017 - 2021.....	427.652	429.555
Árin 2022 - 2026.....	465.711	470.157
Árin 2027 - 2031.....	440.880	446.483
Síðar.....	843.937	856.685
	<u>2.178.180</u>	<u>2.202.880</u>

17. Langtímaskuldir

Breyting langtímalána á árinu greinist þannig:

	Gengistryggt lán	Óverðtryggt lán	Verðtryggð lán	Samtals
A hluti:				
Staða í ársbyrjun	76.762	85.000	4.719.064	4.880.827
Tekin ný lán á árinu	0	0	787.521	787.521
Afborganir á árinu	(28.153)	(17.000)	(680.517)	(725.669)
Verðbætur og gengismunur	(9.783)	0	104.083	94.301
Langtímaskuldir samtals	<u>38.827</u>	<u>68.000</u>	<u>4.930.151</u>	<u>5.036.979</u>
Næsta árs afborgun	(25.883)	(17.000)	(693.844)	(736.727)
	<u>12.944</u>	<u>51.000</u>	<u>4.236.307</u>	<u>4.300.252</u>
A og B hluti:				
Staða í ársbyrjun	76.762	85.000	5.632.882	5.794.646
Tekin ný lán á árinu	0	0	787.521	787.521
Afborganir á árinu	(28.153)	(17.000)	(693.914)	(739.066)
Verðbætur og gengismunur	(9.783)	0	123.133	113.351
Langtímaskuldir samtals	<u>38.827</u>	<u>68.000</u>	<u>5.849.622</u>	<u>5.956.451</u>
Næsta árs afborgun	(25.883)	(17.000)	(707.800)	(750.683)
	<u>12.944</u>	<u>51.000</u>	<u>5.141.822</u>	<u>5.205.768</u>
Vaxtakjör í árslok	(0,06%)	4,33%	0% - 6,55%	

Lán í erlendum gjaldmiðlum eru öll tekin hjá innlendum fjármálastofnunum.

Skýringar, frh.:

17. Langtímaskuldir, framhald

Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig á næstu ár:	A hluti	A og B hluti
Árið 2017	736.727	750.683
Árið 2018	730.456	744.868
Árið 2019	670.165	685.048
Árið 2020	597.419	612.791
Árið 2021	556.299	572.177
Síðar	1.745.913	2.590.883
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	5.036.979	5.956.450

18. Leiguskuldir

Sveitarfélagið hefur gert þrjá leigusamninga um fasteignir sem færðir eru til skuldar í árslok 2016 sbr. skýringu 4n. Leigusamningar eru allir tengdir vísitölu neysluverðs og greinast þannig:

	A hluti	A og B hluti
Staða samninga í ársbyrjun	664.750	664.750
Afborgun leigusamninga	(54.245)	(54.245)
Verðbætur	12.677	12.677
Staða samninga í árslok þ.m.t. næsta árs afborgun	623.182	623.182
Næsta árs afborgun	(57.417)	(57.417)
Langtímahluti leiguskulda	565.765	565.765

Aðrar upplýsingar um leigusamninga:

A hluti:	Leigutími	Afvöxtunar- stuðull	Bókfært verð (núvirði lágmarks leigugreiðslna)
Leikskóli Sjálandi	2005-2030	5,0%	341.625
Jónshús	2007-2027	5,0%	140.006
Hönnunarsafn	2011-2021	5,0%	141.551
			623.182

Ónúvirtar lágmarksleigugreiðslur samninga greinast þannig:

	Jónshús	Leikskóli Sjálandi	Hönnunarsafn	Samtals
Árið 2017	17.065	34.727	34.846	86.638
Árið 2018	17.064	34.728	34.850	86.642
Árið 2019	17.065	34.730	34.851	86.646
Árið 2020	17.065	34.733	34.854	86.652
Árið 2021	17.064	34.732	17.428	69.224
Síðar	95.272	297.728	0	393.000
Samtals	180.595	471.378	156.829	808.802

Heildargreiðslur vegna leigusamninga námu 117,9 millj. kr. á árinu 2016 og færast þannig í ársreikninginn:

	A hluti	A og B hluti
Afborgun til lækkunar á leiguskuld	54.245	54.245
Vaxtagjöld	31.609	31.609
Lágmarksleigugreiðsla	85.854	85.854
Rekstrarkostnaður	32.088	32.088
Heildarleigugreiðslur	117.942	117.942

Skýringar, frh.:

19. Fyrirframinnheimtar tekjur

Framkvæmdarkostnaður vegna fjárfestinga í nýjum gatnakerfum er færður til eignar í Eignasjóði og innheimtar tekjur gatnagerðargjalda færðar til lækkunar á fjárfestingunni. Tekjur umfram framkvæmdakostnað eru færðar sem fyrirframinnheimtar tekjur.

Fyrirframinnheimtar tekjur greinast þannig:

	Tekjur vegna gatnagerðar	Framkvæmdakostnaður	Samtals
Flutt frá fyrra ári	3.936.184	(1.888.703)	2.047.481
Innleystar tekjur vegna uppgjöra á hverfum.....	(1.556.362)	583.826	(972.536)
Breyting ársins	279.692	(265.766)	13.926
Fyrirframinnheimtar tekjur vegna gatnagerðar	<u>2.659.514</u>	<u>(1.570.643)</u>	<u>1.088.871</u>
Fyrirframinnheimtar tekjur A hluti.....			1.088.871
Fyrirframinnheimtar tekjur Ísafold			<u>45.876</u>
Fyrirframinnheimtar tekjur samtals A og B hluti.....			<u>1.134.747</u>

Framkvæmdir eru gerðar upp eftir hverfum og ef verklok eru áætluð innan árs frá reikningskiladegi er þær færðar meðal skammtímaskulda. Ef verklok eru áætluð síðar eru fyrirframinnheimtar tekjur vegna viðkomandi verkefna færðar meðal langtímaskulda.

Fyrirframinnheimtar tekjur eru flokkaðar með eftirfarandi hætti í ársreikningnum:

	A hluti	A og B hluti
Fyrirframinnheimtar tekjur, skammtímaskuldir	190.234	236.110
Fyrirframinnheimtar tekjur, langtímaskuldir	898.637	898.637
Samtals	<u>1.088.871</u>	<u>1.134.747</u>

20. Heildaryfirlit um fjárhagsstöðu A og B hluta í árslok

Eignir, skuldir og eigið fé sveitarfélagsins greinist þannig:

	Eignarhluti	Eignir	Skuldir	Eigið fé
A hluti	100%	22.989.730	10.095.904	12.893.826
Samveitur Garðabæjar	100%	2.436.297	922.448	1.513.849
Ísafold	100%	5.173	491.554	(486.381)
Strikið 3	100%	1.783.558	1.534.357	249.201
Garðahús ehf.	100%	195.806	397.348	(201.542)
Millifærslur, innbyrðis staða		(2.404.607)	(2.400.607)	(4.000)
Samtals		<u>25.005.958</u>	<u>11.041.005</u>	<u>13.964.953</u>

21. Skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Byggðasamlög

Sveitarfélagið er ásamt öðrum sveitarfélögum á höfuðborgarsvæðinu þátttakandi í þremur byggðasamlögum, sbr. skýringu 11. Sveitarfélögin bera hlutfallslega ábyrgð á skuldum og skuldbindingum byggðasamlaganna miðað við samanlagða íbúatölu á hverju ári.

22. Önnur mál

Húsfélagið Löngulínu 2 hefur höfðað mál gegn Garðabæ og fyrrum eigenda fasteignarinnar, byggingarstjóra o.fl. til heimtu skaðbóta að fjárhæð 191 millj. kr. Ábyrgð Garðabæjar í málinu er talin tengd meintum skorti við eftirlit byggingarfulltrúa með byggingaraðila á byggingartíma. Garðabær hafnar ábyrgð og bótaskyldu í málinu.

LL108 ehf. hefur höfðað matsmál á hendur Urriðaholti ehf. og Garðabæ vegna framkvæmda við byggingu fasteignarinnar að Holtsvægi 2-6. Ábyrgð Garðabæjar í málinu tengist samþykkt að heimila Urriðaholti ehf., sem var þá eigandi lóðarinnar, landmótun á lóðinni til undirbúa byggingarframkvæmdir. Urriðaholt ehf. seldi síðan lóðina til LL108, lóðina til að byggja á henni fjölbýlishús. Í málinu hefur komið fram krafa um greiðslu kostnaðar að fjárhæð 66 millj. kr. Garðabær hafnar ábyrgð og bótaskyldu í málinu.

Við samþykkt á deiliskipulagi Arnarness á árinu 2014, sem síðar var úrskurðað ógilt, kom fram ágreiningur við landeigendur á Arnarnesi um eignarhald á landsvæði á háholtinu og tiltekna lóð sem þar er. Viðræður hafa verið í gangi og hefur af hálfu Garðabæjar verið gerð tillaga, án viðurkenningar á bótaskyldu, að bærinn leysi til sín lóðina fyrir ákveðna fjárhæð gegn því að landeigendur falli frá kröfu sinni um eignarhald á háholtinu. Viðræður munu halda áfram og í tillögu að nýju deiliskipulagi sem samþykkt hefur verið að auglýsa hefur verið fallist á kröfu landeigenda um að breyta fjórum einbýlishúsalóðum í fjórar raðhúsalóðir.

Viðræður hafa átt sér stað milli Garðabæjar og eigenda Akkrakots á Álftanesi en málið var kynnt við sameiningu sveitarfélaganna á sínum tíma. Dómsmál var höfðað á sínum tíma gegn Sveitarfélaginu Álftaness en fellt niður. Garðabær hefur fallist á framlengdan málhöfðunarfrest til 30. júní 2017. Garðabær hafnar ábyrgð og bótaskyldu í málinu.

Garðabær hefur höfðað mál á hendur ríkinu og krafið það um endurgreiðslu fjárhæðar sem sveitarfélagið hefur greitt með rekstri hjúkrunarheimilisins Ísafoldar en ríkið hefur neitað bótaskyldu. Stefnumálfjárhæðin er 321,6 millj. kr. og er þá miða við þá fjárhæð sem greidd hefur með rekstri heimilisins til ársloka 2015. Í ársreikningi 2016 nema þessi framlög um 431 millj. kr. og er þá miðað við fjárhæð sem greidd hefur verið með heimilinu til ársloka 2016.

Samkvæmt samningi sem gerður var við verktaka í lok árs 2015 var unnið við gatnagerð við Unnargrund á árinu 2016 en þar er Byggingarsamvinnufélag eldri borgara að reisa 25 raðhús samkvæmt samningi við bæinn um úthlutun lóða. Garðabær veitir félaginu eða einstaka félagsmönnum veðleyfi vegna veðsetningar á lánum sem tekin kunna að vera vegna framkvæmda og bygginga á svæðinu.

Á árinu 2016 voru kynnt drög að samningi við Sjómannadagsráð, sem er eigandi Hrafnistuheimilanna, um rekstur Ísafoldar, hjúkrunarheimilis, undir merkjum Hrafnistu. Samningurinn var staðfestur á fundi bæjarstjórnar í janúar og Hrafnista tók við rekstrinum 1. febrúar 2017.

Á árinu 2016 fóru fram útboð vegna vetrarþjónustu og skiptust verkefni með eftirfarandi hætti. Útboð í snjómokstur á stofnanalóðum og húsagötum. Útboð snjómoksturs á gangstéttum og göngustígum. Útboð snjómoksturs á stofn- og tengibrautum. Samtals nemur tilboðsfjárhæð um 120 millj. kr.

Á árinu 2016 keypti Garðabær allar húseignir að Holti í Garðahverfi og nam kaupverð 30 millj. kr. Á fundi bæjarráðs í nóvember 2016 var samþykkt að taka tilboði verktaka í framkvæmdir við endurnýjun sundlaugarinnar við Ásgarð og nam tilboðsfjárhæð 714 millj. kr. Verkið felst m.a. í að endurnýja sundlaug, búningsklefa, útirými, heita potta o.fl. Áætluð verklok eru í nóvember 2017.

Með setningu laga nr. 127/2016 var lögum um lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins breytt og hafði sú breyting áhrif á A-deild Brúar lífeyrissjóðs sem núverandi og fyrrverandi starfsmenn sveitarfélagsins eru aðilar að. Áður eða þann 28. október 2016 skrifuðu ríki og sveitarfélög undir samkomulag um uppgjör áfallins og framtíðar halla A deildarinnar auk varúðarsjóðs. Í mars 2017 barst sveitarfélaginu erindi frá Brú lífeyrissjóði þar sem fyrirhugað uppgjör er kynnt. Mun uppgjórið miða við uppreiknaða stöðu A-deildar lífeyrissjóðsins þann 31. maí 2017. Sveitarfélaginu mun standa til boða að gera upp við lífeyrissjóðinn skuldbindingar sínar vegna A-deildar lífeyrissjóðsins, ellegar mun ríkissjóður gera á það endurkröfu. Óvissa ríkir um endanlega fjárhæð uppgjörins, áhrif þess á fjárhagsstöðu sveitarfélagsins og endanlegt fyrirkomulag þess.

Skýringar, frh.:

23. Tengdir aðilar

Aðal- og varamenn í bæjarstjórn auk æðstu stjórnenda sveitarfélagsins eru skilgreindir sem tengdir aðilar sveitarfélagsins. Makar þessara aðila og ófjárráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Á árinu náðu viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila eingöngu til hefðbundinnar þjónustu sem sveitarfélagið veitir og opinberra gjalda sem lögð eru á tengda aðila. Viðskiptin eru á sömu forsendum og þegar um ótengda aðila er að ræða og eru skilyrði og skilmálar viðskiptanna sambærileg og við ótengda aðila. Við ákvörðun um viðskipti við tengda aðila er farið að hæfisreglum 20. gr. sveitarstjórnarlaga.

Skýringar, frh.:

24. Lykiltölur

Yfirlit um lykiltölur A hluta síðustu fjögurra ára á verðlagi hvers árs:

	Áætlun 2016 með viðaukum	Ársreikningar			
		2016	2015	2014	2013
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga					
Rekstrarjöfnuður síðustu þriggja ára í milljónum króna.....	350	1.720	631		
Skuldaviðmið.....	92%	69%	99%	92%	92%
Í hlutfalli við rekstrartekjur					
Útsvar	71,6 %	64,4 %	69,2 %	69,5 %	69,2 %
Fasteignaskattur	10,1 %	9,0 %	10,3 %	10,4 %	10,5 %
Framlög Jöfnunarsjóðs.....	7,3 %	8,2 %	8,3 %	8,5 %	8,9 %
Lóðarleiga.....	2,0 %	1,7 %	2,0 %	2,0 %	2,1 %
Skatttekjur samtals.....	91,0 %	83,4 %	89,8 %	90,5 %	90,7 %
Aðrar tekjur	9,0 %	16,6 %	10,2 %	9,5 %	9,3 %
Rekstrartekjur samtals	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Laun og launatengd gjöld.....	51,3 %	46,3 %	50,7 %	49,0 %	46,3 %
Annar rekstrarkostnaður.....	38,6 %	35,3 %	41,2 %	39,6 %	39,3 %
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	10,1 %	18,4 %	8,1 %	11,4 %	14,4 %
Afskriftir.....	(6,1%)	(5,3%)	(5,8%)	(5,7%)	(5,6%)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld).....	(3,1%)	(1,5%)	(2,1%)	(1,9%)	(3,3%)
Rekstrarniðurstaða, (neikvæð).....	0,9 %	11,6 %	0,2 %	3,8 %	5,5 %
Veltufé frá rekstri.....	10,0 %	19,7 %	9,0 %	12,0 %	14,4 %
Fjárfestingarhreyfingar.....	(9,7%)	(5,7%)	(11,3%)	(13,7%)	(12,2%)
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjárm.	10,7 %	7,7 %	14,0 %	15,5 %	7,5 %
Skuldahlutfall - skuldir/rekstrartekjur.....	104%	80%	105%	99%	99%
Aðrar lykiltölur					
Langtímaskuldir í hlutfalli við veltufé frá rekstri, mælt í árum	4,87	2,03	5,25	4,18	3,27
Veltufé frá rekstri í hlutfalli við afborganir skulda og skuldbindinga.....	1,48	3,19	1,43	1,58	2,24
Veltufjárhluftfall.....	0,51	1,23	0,96	0,69	0,92
Eiginfjárhluftfall - eigið fé/heildarfjármagn.....	51%	56%	51%	54%	54%

Skýringar, frh.:

24. Lykiltölur, frh.

Yfirlit um lykiltölur A hluta síðustu fjögurra ára á verðlagi hvers árs frh.

	Áætlun 2016 með viðaukum	Ársreikningar			
		2016	2015	2014	2013
I þúsundum króna á íbúa					
Rekstur					
Skatttekjur.....	653	689	634	593	574
Aðrar tekjur	65	137	72	62	59
Laun og launatengd gjöld	(368)	(383)	(358)	(321)	(293)
Annar rekstrarkostnaður	(277)	(292)	(291)	(260)	(248)
Afskriftir.....	(44)	(43)	(41)	(38)	(35)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld).....	(22)	(13)	(15)	(12)	(21)
Rekstrarniðurstaða.....	6	96	1	24	36
Efnahagur					
Eignir.....	1.429	1.508	1.509	1.413	1.366
Eigið fé.....	729	845	765	769	741
Skuldir og skuldbindingar.....	700	662	744	644	626
Sjóðstreymi					
Veltufé frá rekstri.....	189	163	64	79	91
Handbært fé frá rekstri	100	74	56	84	83
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjárm.....	77	63	99	102	47
Alagningarhlutföll					
Útsvarprósenta	13,70%	13,70%	13,70%	13,70%	13,66%
Fasteignaskattsprósenta, A-liður	0,235%	0,235%	0,240%	0,260%	0,260%
Fasteignaskattsprósenta, B-liður	1,32%	1,320%	1,320%	1,320%	1,320%
Fasteignaskattsprósenta, C-liður.....	1,65%	1,650%	1,650%	1,650%	1,650%
Ibúafjöldi, (heimild: Hagstofa Íslands):					
Ibúafjöldi í árslok.....		15.250	14.647	14.450	14.137
Breyting frá fyrra ári.....		4,2%	1,4%	2,2%	1,9%

Skýringar, frh.:

24. Lykiltölur, frh.

Yfirlit um lykiltölur A og B hluta síðustu fjögurra ára á verðlagi hvers árs:

	Áætlun 2016 með viðaukum	Ársreikningar			
		2016	2015	2014	2013
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga					
Rekstrarjöfnuður síðustu þriggja ára í milljónum króna.....	962	2.382	1.141		
Skuldaviðmið.....	72%	63%	85%	76%	79%
Í hlutfalli við rekstrartekjur					
Útvar 63,8 %	57,8 %	61,2 %	61,4 %	62,2 %	
Fasteignaskattur 8,9 %	7,9 %	8,9 %	9,1 %	9,4 %	
Framlög Jöfnunarsjóðs..... 6,5 %	7,4 %	7,3 %	7,5 %	8,0 %	
Lóðarleiga..... 1,8 %	1,6 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	
Skatttekjur samtals..... 81,0 %	74,7 %	79,1 %	79,8 %	81,4 %	
Aðrar tekjur 19,0 %	25,3 %	20,9 %	20,2 %	18,6 %	
Rekstrartekjur samtals 100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	
Laun og launatengd gjöld..... 51,1 %	46,6 %	50,3 %	48,8 %	45,2 %	
Annar rekstrarkostnaður..... 36,4 %	33,6 %	38,8 %	37,9 %	38,2 %	
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir..... 12,5 %	19,8 %	10,9 %	13,3 %	16,6 %	
Afskriftir..... (6,1%)	(5,5%)	(6,3%)	(6,0%)	(6,0%)	
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)..... (3,9%)	(2,0%)	(3,3%)	(2,8%)	(4,4%)	
Rekstrarniðurstaða, (neikvæð)..... 2,5 %	12,3 %	1,4 %	4,5 %	6,2 %	
Veltufé frá rekstri..... 11,7 %	20,5 %	10,8 %	13,0 %	15,8 %	
Fjárfestingarhreyfingar..... (9,9%)	(7,4%)	(12,6%)	(13,9%)	(9,6%)	
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjárm. 10,0 %	8,6 %	14,1 %	14,7 %	11,8 %	
Skuldahlutfall - skuldir/rekstrartekjur..... 95%	79%	102%	94%	98%	
Aðrar lykiltölur					
Langtímaskuldir í hlutfalli við veltufé frá rekstri, mælt í árum 4,78	2,07	4,59	3,64	3,25	
Veltufé frá rekstri í hlutfalli við afborganir skulda og skuldbindinga..... 1,90	3,63	1,90	2,05	2,69	
Veltufjárhluftfall..... 0,54	0,80	0,53	0,63	0,78	
Eiginfjárhluftfall - eigið fé/heildarfjármagn..... 51%	56%	50%	54%	52%	

Skýringar, frh.:

24. Lykiltölur, frh.

Yfirlit um lykiltölur A og B hluta síðustu fjögurra ára á verðlagi hvers árs frh.

	Áætlun 2016 með viðaukum	Ársreikningar			
		2016	2015	2014	2013
Í þúsundum króna á íbúa:					
Rekstur					
Skatttekjur.....	651	687	632	592	573
Aðrar tekjur	153	233	167	150	131
Laun og launatengd gjöld	(411)	(429)	(402)	(363)	(318)
Annar rekstrarkostnaður	(292)	(310)	(310)	(281)	(269)
Afskriftir.....	(50)	(50)	(50)	(45)	(42)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld).....	(22)	(18)	(26)	(20)	(31)
Rekstrarniðurstaða.....	28	114	11	33	44
Efnahagur					
Eignir.....	1.432	1.640	1.622	1.491	1.454
Eigið fé.....	730	916	812	795	761
Skuldir og skuldbindingar.....	702	724	810	696	693
Sjóðstreymi					
Veltufé frá rekstri.....	94	189	86	96	111
Handbært fé frá rekstri	84	100	79	101	107
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjárm.....	81	79	112	109	83

Skýringar, frh.:

24. Lykiltölur, frh.:

Í yfirliti þessu er borin saman ráðstöfun skatttekna til einstakra málaflokka í A hluta síðustu þrjú ár. Þjónustutekjur og aðrar tekjur sem tilheyra einstökum málaflokkum hafa verið dregnar frá gjöldum viðkomandi málaflokks. Fjárhæðir eru í milljónum kr. og á verðlagi hvers árs.

	2016	%	2015	%	2014	%
Aðalsjóður						
Skatttekjur	10.689	100,0%	9.434	100,0%	8.747	100,0%
Heilbrigðismál	(6)	0,1%	(6)	0,1%	0	0,0%
Félagsþjónusta	(1.348)	12,6%	(1.187)	12,6%	(975)	11,1%
Fræðslu- og uppeldismál	(5.679)	53,1%	(5.240)	55,5%	(4.702)	53,7%
Meningarmál	(202)	1,9%	(174)	1,8%	(164)	1,9%
Æskulýðs- og íþróttamál	(1.420)	13,3%	(1.341)	14,2%	(1.189)	13,6%
Brunamál og almannavarnir	(96)	0,9%	(95)	1,0%	(91)	1,0%
Hreinlætismál	(41)	0,4%	(37)	0,4%	(35)	0,4%
Skipulags- og byggingarmál	(209)	2,0%	(221)	2,3%	(151)	1,7%
Umferðar- og samgöngumál	(736)	6,9%	(659)	7,0%	(548)	6,3%
Umhverfismál	(354)	3,3%	(331)	3,5%	(347)	4,0%
Atvinnumál	(1)	0,0%	(1)	0,0%	(1)	0,0%
Sameiginlegur kostnaður	(545)	5,1%	(758)	8,0%	(496)	5,7%
Óvenjulegir liðir	(285)	2,7%	0	0,0%	(198)	2,3%
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	816	(7,6%)	784	(8,3%)	665	(7,6%)
Aðalsjóður samtals	582		168		515	
Aðrir sjóðir í A hluta						
Eignasjóður	957	(9,0%)	(82)	0,9%	(89)	1,0%
Þjónustumiðstöð	(75)	0,7%	(71)	0,8%	(66)	0,8%
A hluti samtals	1.464	13,7%	16	0,2%	360	4,1%

Skýringar, frh.:

25. Samanburður rekstraráætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir rekstraráætlun fyrir árið 2016 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarreikningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum
Rekstrartekjur						
Útsvar og fasteignaskattur	8.897.045	260.000	9.157.045	8.873.220	260.000	9.133.220
Framlög Jöfnunarsjóðs	783.000	15.000	798.000	783.000	15.000	798.000
Aðrar tekjur	927.940	58.422	986.362	1.877.953	458.972	2.336.925
	<u>10.607.985</u>	<u>333.421</u>	<u>10.941.406</u>	<u>11.534.173</u>	<u>733.972</u>	<u>12.268.145</u>
Rekstrargjöld						
Laun og launatengd gjöld	5.056.345	395.492	5.451.837	5.236.474	877.971	6.114.445
Lífeyrisskuldbinding, br.	160.000	0	160.000	160.000	0	160.000
Annar rekstrarkostnaður	4.130.568	93.772	4.224.340	4.274.793	185.612	4.460.405
	<u>9.346.913</u>	<u>489.264</u>	<u>9.836.177</u>	<u>9.671.267</u>	<u>1.063.582</u>	<u>10.734.849</u>
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	1.261.072	(155.842)	1.105.230	1.862.906	(329.611)	1.533.295
Afskriftir	(672.776)	(1.233.260)	(672.777)	(777.282)	(1.200.856)	(744.878)
Rekstrarniðurstaða án fjármunatekna og fjármagnsgjalda	<u>588.296</u>	<u>(1.389.102)</u>	<u>432.453</u>	<u>1.085.624</u>	<u>(1.530.466)</u>	<u>788.417</u>
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(528.077)	190.001	(338.076)	(755.507)	278.885	(476.622)
Rekstrarniðurstaða	<u>60.219</u>	<u>(1.199.102)</u>	<u>94.377</u>	<u>330.117</u>	<u>(1.251.581)</u>	<u>311.795</u>

Skýringar, frh.:

26. Samanburður sjóðstreymisáætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir sjóðstreymisáætlun fyrir árið 2016 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í sjóðstreymisyfirliti og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhagsáætlun	Viðaukar við fjárhagsáætlun	Fjárhagsáætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhagsáætlun	Viðaukar við fjárhagsáætlun	Fjárhagsáætlun með viðaukum
Rekstrarhreyfingar						
Rekstrarniðurstaða	60.219	34.158	94.377	330.117	(18.322)	311.795
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:						
Afskriftir	672.776	0	672.776	777.282	(32.404)	744.878
Verðbætur og gengismunur	216.404	0	216.404	340.091	(71.446)	268.645
Breyting á lífeyrisskuldb.	106.000	0	106.000	106.000	0	106.000
Veltufé frá rekstri	1.055.399	34.158	1.089.556	1.553.490	(122.172)	1.431.318
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:						
Aðrar skammtímakr. br.	0	0	0	(1.086)	1.086	0
Skammtímaskuldir breyting	(105.003)	0	(105.003)	(104.882)	(1.086)	(105.968)
Gr. vegna lífeyrissk. bindingar	(46.850)	0	(46.850)	(46.850)	0	(46.850)
Samtals	(151.853)	0	(151.853)	(152.818)	0	(152.818)
Handbært fé frá rekstri	903.546	34.158	937.703	1.400.672	(122.172)	1.278.500
Fjárfestingarhreyfingar						
Fjárfesting í varanlegum						
rekstrarfjármunum	(1.178.000)	10.000	(1.168.000)	(1.238.000)	10.000	(1.228.000)
Langtímakröfur, breyting	3.482	0	3.482	3.482	15.384	18.866
Langtímakr. eigin ft. breyting	105.216	0	105.216	0	0	0
Fjárfestingarhreyfingar	(1.069.302)	10.000	(1.059.302)	(1.234.518)	25.384	(1.209.134)
Fjármögnunarhreyfingar						
Viðskiptast. eigin ft., breyting	317.646	(140.948)	176.698	0	0	0
Tekin ný langtímalán	600.000	120.000	720.000	600.000	120.000	720.000
Afborganir langtímalána	(674.000)	0	(674.000)	(688.267)	0	(688.267)
Afborganir leiguskulda	(63.774)	0	(63.774)	(63.774)	0	(63.774)
Fjármögnunarhreyfingar	179.872	(20.948)	158.925	(152.041)	120.000	(32.041)
Hækkun á handbæru fé	14.116	23.210	37.325	14.113	23.212	37.325
Handbært fé í ársbyrjun	250.084	(71)	250.013	250.084	(71)	250.013
Handbært fé í árslok	264.200	23.139	287.338	264.197	23.141	287.338

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar

Yfirlýsing um stjórnarhætti

Um stjórnarhætti sveitarfélagsins gilda sveitarstjórnarlög nr. 138/2011, með síðari breytingum, og samþykkt um stjórn sveitarfélagsins nr. 773 frá 13 ágúst 2013. Bæjarstjórn er kjörin í almennum kosningum af íbúum sveitarfélagsins á fjögurra ára fresti.

Bæjarstjórn ber ábyrgð á því að til staðar sé virkt kerfi innra eftirlits og það sé formlegt, skjalfest og sannreynt reglulega. Innra eftirlitið á að vera til þess fallið að veita vissu um að sveitarfélagið nái árangri og skilvirkni í starfsemi í samræmi við markmið sveitarfélagsins, að það veiti áreiðanlegar og réttmætar fjárhagsupplýsingar til ytri aðila og það hlíti lögum og reglum sem gilda um starfsemina.

Um áhættustýringu er vísað ákvæða í VII. kafla sveitarstjórnarlaga, s.s. um fjárstjórnarvald, bindandi áhrif ákvörðunar um fjárhagsáætlun ársins, ábyrga meðferð fjármuna, miklar fjárfestingar og skuldbindingar og takmarkanir er varða veðsetningar og ábyrgðaveitingar. Sveitarfélagið fer að ákvæðum sveitarstjórnarlaga hvað þetta varðar.

Fjöldi fulltrúa í bæjarstjórn og nefndum, ráðum og stjórnnum á vegum sveitarfélagsins er tilgreindur í samþykkt um stjórn sveitarfélagsins sem aðgengileg er á heimasíðu þess. Á heimasíðunni má einnig sjá hverjir sitja í einstaka nefndum, ráðum og stjórnnum.

Í 2. tölul. 44. gr. sveitastjórnarlaga kemur fram regla um kynjahlutföll í nefndum sem bæjarstjórn velur í. Sveitarfélagið gætir að þessum reglum við skipan í nefndir. Að því er bæjarstjórnina varðar ræðst samsetningin af röðun á framboðslista og niðurstöðum kosninga til sveitarstjórnar. Í bæjarstjórn eru 6 fulltrúar karlar og 5 fulltrúar konur. Þar sitja nú fulltrúar með ólíkan bakgrunn og menntun.

Um siðareglur og góða starfshætti er fjallað í 29. gr. sveitarstjórnarlaga. Sveitarfélagið hefur sett siðareglur, dags. 6. febrúar 2014, sem aðgengilegar eru á heimasíðu sveitarfélagsins.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 eru sveitarfélög sjálfstæð stjórnvöld sem er stjórnað er af lýðræðislega kjörnum sveitarstjórnnum í umboði íbúa sveitarfélagsins. Sveitarfélagið sinnir þeim verkefnum sem því er falið lögum samkvæmt, m.a. varðandi fræðslu- og uppeldismál, félagsþjónustu, æskulýðs- og íþróttamál, menningarmál, hreinlætismál og umhverfismál. Jafnframt fylgir það kröfum sem gilda um starfsemi þess í öðrum lögum, s.s. stjórnarsýslulögum, lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla og lögum um opinber innkaup. Einnig eru í gildi siðareglur, dags. 6. febrúar 2014, sem settar hafa verið á grundvelli 29. gr. sveitarstjórnarlaga og aðgengilegar eru á heimasíðu sveitarfélagsins.

Engin veruleg frávik hafa verið greind af hálfu opinberra eftirlitsaðila eða endurskoðenda hvað varðar starfsemi sveitarfélagsins sem tengist umhverfis, félags- og starfsmannamálum, mannréttindamálum eða spillingar- og mútumálum.